

Zogru

(részlet)

15. A kapu platánfájából kiszabadulva első gondolata az volt, hogy eljusson Comoșteni-be, akkori nevén Cotenii-be. Persze nem ért oda rögtön. A tűzvész éjszakáján haláltusáját vívva vonszolta el magát a tó partjára, ösztönös borzalommal gondolva arra, hogy beleeshet a vízbe. Akárcsak első alkalommal, most is kígyózó, ám ezúttal színtelen ár volt, melynek ragyogása a nap fényében meg-megcsillanó vízéhez hasonlított. Nézegette magát a tó tükreben, és megindította Pampu hullámzó képe és szelíd szeme. Valójában a saját magáról alkotott kép volt ez, amelyet egyedül ő volt képes látni, és amelyet istenigazából 1733 körül látott egy pompás bálon, amikor szinte egy órán keresztül nézte magát egy nagy tükörben, melyben a táncoló párokat úgyszintén látta, míg nyilván ők nem látták, amint ott áll vékonyka, fonalszerű testével, kocsonyaszerű szárnyával, melyen Pampu belevéssett képe tündökölt. Őt senki nem látta, ám ha valaki erősen a tükörré összpontosított volna, figyelmen kívül hagyva a saját visszatükröződését, előbb-utóbb talán észreveszi a törékeny árnyékhoz hasonló képet, mely tulajdonképpen Pampu fénylő arca volt.

Szabadulása napján megpillantotta a jól ismert arcot, és ismét elemében érezte magát. Nemsokára megjelent egy fiatal szerzetes, aki oázisként vonzotta magához. Sőt, a szerzetes teste sokkal inkább magába szívta őt, semmint bármilyen erőfeszítésébe került volna belemászni.

Negyven nap múlva a szerzetes meghalt, Zogru pedig, mint ahogy Pampuból is, kocsonyaszerű kereszt alakjában távozott, két karja elrongyolódott szárnyakhoz volt hasonlatos, és máris egy másik testnek ugrott, egy szerzetesének, aki a holttest fölé hajolt. Erre sem emlékszik igazán. Ő is meghalt negyven nap után. A karácsony előtti böjttől úgy húsvét utánig összesen öt szerzetes távozott az élők sorából.

A kolostorban istentiszteletet tartottak, és az emberek meg voltak győződve arról, hogy még mindig Dracula szelleme uralja a helyet. A tűzvész után, mely hamuvá morzsolta a csodatévő ikont, a tisztátalan lélek befurakodott a szerzetesekbe, két piros kelést hagyva a nyakukon. Így hát a kolostorfőnök üzent Târgovișteba, a palotába és a metropolitának, segítséget kért más kolostoroktól, és meggyújtott egy hatalmas, szárított bazsalikomból és fűzfaágból készített keresztet, mely egy órán keresztül égett a kapu egykori helyén. A szent kereszt hamujából kenőcsöt készítettek Augustin szerzetes nyakára, mely a két búzaszemhez hasonló keléstől eldagadt. Az összes elhunyt szerzetesnek a nyakán csípésszerű seb volt, ezért az egész kolostor Augustin halálát mint valami elkerülhetetlen dolgot várta.

Nagyhéten hét különböző templomból érkeztek a pópák, ketten közülük Târgovișteből, és istentiszteletet tartottak a kolostor egykori kapujában. Éjféltajt pedig megnyitották Vlad Dracul sírját. Fáklyával köröket írtak le körülötte, és Dionisie, vidáman és mosolygósan, mint mindig, odavitte a szenteltvíztartót, és a sír szélére ereszkedett. Egyenként kivette a ragacsos föld által belepett csontokat, és ráérősen megmosta azokat a szenteltvíztartóban. Mindeközben társai elsuttogott imádságát hallgatta, és mélyen magába szívta a hét aranyozott füstölőből kiáramló tömjént. Ezt követően a csontokat egy tiszta kendőre helyezte, melléjük pedig a sírban szétszórt tárgyak halmocskáját, néhány rozsdás csatot, egy pecsét nélküli ezüstgyűrűt, valamint egy pár gyermekfülbevalót, amely vagy a halott egyik zsebében rejtőzött, vagy máshonnan érkezett, valahonnan a föld gyomrából.

Végül istentiszteletet tartottak a bűnök bocsánatáért és elengedéséért, és a csontokat az új, folyami kövekből erre a különleges alkalomra gyártott tűzhelyen elégették. Másnap Dionisie új, tűzoktollúból készült kis seprűvel összeseperte a hamut, nagy gonddal az említett tárgyakkal együtt a kendőre helyezte, a kendőt betette egy fenyőfa ládikóba, melyet két szerzetes minden

feléről olvasztott ezüsstel megpántolt. Rátették a köveket, és katapult segítségével a tó közepére hajították.

Zogru nem sajnálta az elhunyt szerzeteseket, sokkal inkább az a gondolat bosszantotta, hogy ilyen gyakran kell változtatnia létezésének meleg helyét. Bebújt egy hatodik szerzetesbe is, egy öregbe, aki folyamatosan majszolt valamit, hol egy szál hagymát, hol kenyérhéjat, hol gyantát a fákról, egyszóval képes volt bármit megrágni, és ami a legjobban dühítette Zogrut, hogy ez ellen semmit nem tudott tenni. Új életében gyenge volt, szinte tehetetlen, a legszívesebben egész áldott nap a napfényben sütkérezett vagy vörösbort ivott volna a kolostor pincéjéből. Ez az öregember, akit Augustinnak hívtak, megállíthatatlan volt, oda ment, ahová ő akart, még éjnek idején is képes volt felkelni, és megállás nélkül berágott mindent, ami a kezébe került. Már az első héten sokat vesződött azzal, hogy leállítsa, hogy például elengedje azt a szál bazsalikomot, melyet letépett, ám eredménytelenül. Kétségbeesetten feszült neki, mígnem sikerült az öreg nyakán levő két megduzzadt kelésen át távoznia. Egy darab olvadni készülő jéghez hasonlított, ugyanolyan formátlan, óriási lepke alakja volt.

És így tudta meg, hogy akkor távozhat, amikor csak akar.

Ez a felfedezés igencsak felvidította, és napokig azzal játszadozott, hogy egy-egy testbe bebújt, majd gyorsan el is hagyta, úgyhogy húsvét utánra legalább húsz szerzetesnek volt sebes a nyaka, arcukra pedig rávésődött a halálfélelem.

Őt senki sem láthatta, az emberek érintése pedig olyan volt számára, mint egy hűvös fuvallat.

Ezen megpróbáltatások egyik napján találkozott Dionisiével, és hirtelen szörnyű vágyat érzett, hogy újra belebújjon a vérébe, olyan volt ez, mint amikor rád tör a vendégeskedhetnék. Ám Dionisie megközelíthatetlen volt. Zogru úgy verődött neki megfeszült nyakának, mint egy falnak, és ahelyett, hogy elkeseredett volna, örült, hogy az élet ilyen kihívások elé állítja. Most már azzal is tisztában volt, hogy léteznek olyan testek, melyek nem hallgatnak rá, olyanok, amelyekbe nem tud belebújni, és később azt is megtudta, olyan testek is vannak, melyek szó nélkül elkergetik. És miután már eljárt fölötte az idő, a raboskodás élményében is része volt. Egyes emberek ugyanis rövid időre foglyul tudták őt ejteni. Negyven napig ült a vérükben, anélkül, hogy ki tudott volna onnan jönni, mindaddig, amíg ezek meghaltak, s csak akkor válhatott újra szabaddá.

Más mód is volt a szabadulásra, igaz, ez sokkal kockázatosabbnak és szerencsétlenebb kimenetelűnek látszott: ha túl messzire merészkedett, szokásos életterén kívülre, mint ahogy 1912-ben is tette, amikor izgatottan és elővigyázatlanul, tévedésből egy részeg ruténbe került, és addig nem tudott szabadulni, amíg az ember Kijevbe nem ért, ahol Zogru a jéghideg kövezetre hanyatlott és eszméletét veszítette.

Két év múlva tért magához, születése földjében, Comoșteni-ben.

Augustinnal arra is rájött, hogy korlátozni tudja tartózkodási idejét, és egy ideig ez a rövid látogatások okozta öröm eltette. Ám voltak olyan időszakok, amikor könyörtelenül és előre megfontolt szándékkal gyilkolt: hosszú éveken keresztül kizárólag gyilkosok és szélhámosok testébe búj, majd hazug nők bőrébe, őket követték a politikusok és a különféle vezetők. Ennek ellenére sosem örült az emberek halálának, még azután sem, hogy több százat látott kimúlni; amikor azt hitte, hogy ámokfutása révén megedződött, mellkasától a torkáig érezte a fájdalmat, mint egy kifeszített vásznat, annak ellenére, hogy senkit nem sajnált jobban Pampunál. Azaz talán mégis volt valaki, egy nő, akit hagyott lehanyatlani egy sztambuli utcán, homlokát egy pogány ház kapujába beleütve, valamikor 1812 tájt.

Akkor viszont, 1510 tavaszán, határozott volt a tekintetben, hogy többé senkit nem fog megölni. Az a tény, hogy negyven napnál korábban ki tudott jönni, megerősítette abbéli hitében, hogy az emberek, akikből kiszállt, azután is jól és sokat élhetnek. Bár ez még nem volt bizonyosság. Nem tehetett mást, mint további négy hetet várni, hogy lássa, mi történik Augustinnal. Egyébként nyugodt élete is lerövidült volna: negyven nap helyett csak tizenöt napot kellett volna maradnia, ki tudja, talán még ennél is kevesebbet, ami viszont kínzásnak tűnt számára, főleg amikor arra gondolt, hogy akárkibe nem tud belebújni. Hirtelen másvalami is megvillant az agyában, egy még szörnyűbb gondolat, amely szétforgácsolt létét ezután háborgatni fogja, és amely a saját nyomorult életidejével kapcsolatos: Mennyi maradt még neki hátra? Még meddig fog emberből emberbe vándorolni? Mennyi adatott meg neki élni, legalább hozzávetőlegesen, ahogy egyes emberek száz évig szeretnének élni – igaz, bármikor meghalhatnak –, hát ő, ő vajon mennyit remélhet? Ha létezne törvény mindannyiuk számára, azt jelentené, hogy ötven év elmúltával elérkezett élete feléhez. Folyton csak gondolkodott, és közben eltelt száz, kétszáz... ötszáz év, anélkül, hogy bármi is történt volna, ám annak ellenére, hogy ennyi idő eljárt fölötte, ő ugyanúgy, ugyanazzal a félelemmel gondolt ezután is a halál pillanatára, és akárcsak 1510 tavaszán, most is sokáig akart élni, sokáig szeretni és szeretve lenni, örülni az életnek és annak lényegének.

Június tájt, amikor már jócskán eltelt az a bizonyos negyven nap, hogy belebújt Augustinba, ez utóbbi boldogan mozgott, miközben továbbra is tömte, egyre csak tömte magát, és a kolostor

összes lakója, Zogruval együtt, megkönnyebbülten lélegzett fel, amikor Augustin túljutott a végzetes negyven napon. Ám a szerzetesek csak karácsony környékén fogadták el, hogy elpusztították a halálhozó kísértetet, és hálaadó istentiszteletet tartottak a jó Istennek.

Időközben Zogru kilépett a nagyvilágba és vissza is tért, épp időben, hogy megírja első levelét Teodosie kezével, akit annyira kedvelt, hogy összesen háromszor lakta be. Első ízben 1510 májusának vége felé, amikor azért tapadt hozzá, mert könnyen kezelhetőnek tűnt. Vele együtt kilépett a kolostorból, és Gongea fegyverhordozó házáig kóborolt, melyhez úgy ragaszkodott, mintha saját háza lenne. Azonban semmi sem úgy volt, ahogy ő tudta. Mașcatu meghalt, Ghighina pedig készült meghalni.

Zogru Teodosie testében lépett a házba, és nyílsebesen az ágynál termett, melyben Ghighina feküdt, Nălbica és egy másik, öregebb asszony által őrizve. Arca puffadt volt és puha, akár a kenyértészta, szeme behunyva. A szerzetes ijedten hátrahőkölt, Zogru összes szálnalmával az arcán. Tudta, hogy öreg, egyszer még látta a snagovi kolostor kapujában imádkozni, talán egy évvel ezelőtt, de nem így képzelte el, ennyire összemenne. Csak amikor kinyitotta szemét, kapott el valamicskét abból az arcból, ami egykoron volt. Teodosie rámosolygott, és mivel Ghighina közönyösen bámult rá, mintha a föld mélyéből pislogott volna fel, közelebb lépett hozzá, és ezt súgta a fülébe, *én valék, Zogru, ha még emlékszel rám... réges-rég ismerkedénk meg, amikor még Pampu voltam*, s figyelte, hogy megmozdul-e, Ghighina pedig, mint amikor a pezsgősüveg dugóját kihúzzák, felpattintotta szemét, majd a száját, és pliszírozott ajkai között, mint egy apró, forró fénylabda, kicsusszant a lelke.

Zogru ijedten és szomorúan hagyta el Teodosiét, akinek fogalma sem volt arról, mit keres ott, és miután néhány napot Coteniben maradt, vissza akart térni Snagovba. Jól sejtette, hogy Tenica már rég meghalt, ugyanis évek óta nem látta a csodatévő ikonnál. Az ismerősök közül már senki sem élt, csak ezek utódai, akik ugyanolyanok voltak, mint ők, illetve nem éppen, no de nem is kellett senkit megkérdeznie, hogy rájöjjön, ki kinek a leszármazottja. Megkereste Tenica gyermekeit, azt remélve, hogy egyikük talán az övé, hisz akkor még nem tudta, hogy azok a férfiak, akiknek a vérébe került, azon nyomban terméketlenné váltak, és csak néhány hónappal azután, hogy elhagyta őket, nyerték vissza nemzőerejüket.

Ionița a Kelevényes Petruja most intéző volt Ghighina udvarában, és apjához hasonlóan fenn hordta az orrát, meg lévén győződve afelől, hogy egyedül csak ő számít az egész világon, ez pedig újra emlékezetébe hívta a gyűrükiásás éjszakáját.

Zogru ezt követően a környékbeli falvakat, erdőket és pincéket lakta be a glólokkal együtt, majd Târgoviște vára körül, így október elején, minekutána ezernyi emberen átvonult, már annyi mindent tudott az életről, amennyit Pampunak 25 év leforgása alatt nem sikerült megtudnia. Ekkor visszatért a kolostorba, mintha csak haza ment volna, és újra belebújt Teodosiébe, épp csak annyira, hogy lássa, mit csinál, mit beszél, és hogy megírhasa első levelét:

Az Úristen hatalmas és mindent lát. Ne hagyd magad a rossz által elcsábítani és tévedésbe esni. Gyere inkább és add vissza a szerencsét a földnek. Várlak az általad megfosztott helyen, az éj leszállta után.

Teodosie atya a snagovi kolostorból

A levelet aztán egy fuvarossal a gazdatiszt Ionița Petruja udvarába küldte, Cotenii-be. Igencsak jól szórakozott arra gondolván, hogy megijesztheti Kelevényes fiát, aki az Isclu által oly nehezen ásott gödörből kivette a gyűrűt. Saját szemével akarta látni az arcára kiült rémületet.

Péntekig Târgovișteba ment egy, a kolostorba gyónni érkező nővel. A várba érve azonnal bele is bújott egy bojár szolgájába, majd egy részeges kapitányba, akiből alig tudott szabadulni. *Az idő választójához*

címzett kocsmában kártyázni kezdett, és a kapitány összes pénzét elvesztette. De mivel az ember ittas volt, Zogrura is egyfajta részegségi mámor telepedett, így képtelen volt belőle távozni. Csak két napra rá gurult ki az út porába, ahol elaludt, majd egy kereskedőbe bújva Șotângába indult, és onnan, az erdőn keresztül, egy enyvet gyűjtő cigány bőrében tovább.

Dél körül ért a kolostorba cigányostul, mindenestül, ámde sehogy sem tudott bejutni. Nemrég fejezték be az új kapukat, és a kis cellák meg az udvar végében levő templomocska most már kőfallal és fakapukkal voltak körbevédve. Se ki, se be nem ment senki. Végül bedöngtetett a kapun, és mivel az ajtónállónak nem állt szándékában kinyitni, és a fal magasságából folyamatosan csak azt kérdezte, mit akar, Zogru, alázatos cigányképpel, bebocsátást kért Teodosie atyához. A szerzetes végre kilépett az új kapun, Zogru pedig abban a pillanatban neki is szökött a nyakának, majd vidáman és teljesen megváltozott arccal a cella irányába fordult.

Amint beesteledett, odament a régi kapu helyére, amely a mostaninál valamivel távolabb állt. Csak ácsingált a tó partján és vigyorgott, mint Robert De Niro, amikor épp készül valamire. Nem

igazán tudta, miért akarta, hogy Petru odahozza a gyűrűt, és arra sem gondolt, ami azután fog következni. Egész egyszerűen csak lázba hozta a gondolat, hogy láthatja vezeklő arckifejezését. Hirtelen hideg lett, és a víz színe fölött éktelen szél kerekedett. A környéken senkit nem lehetett látni. Igazából azt szeretne volna, ha Ionița a Kelevényes jelen lenne, csak azért, hogy megalázva érezze magát. Akkor még nem tudta, hogy vérüket, a kelevényes és áruló Ionițătól el egészen Andrei Ionescuig, fikarcnyit sem érdeklik az ilyenfajta megleckéztetések, amelyekről most már Zogrunak is nevezhetnékje támad, amikor az akkori elégtétel és öröm érzésére gondol, melyet megőrzött a lelke mélyén, arra a pillanatra, amikor Ionița Petruja, ujjai között a gyűrűvel, egyszer csak megjelenik. Keserősége azonban, mely akkor telepedett rá, amikor a tó bozótosából Petru nyílvesszője közeledett feléje, mind a mai napig nem múlt el.

A férfi valóban megijedt, de nem annyira, ahogy azt Zogru elképzelte, vagyis nem rogyott össze. Ellenkezőleg: nagyon is jól felkészült. Leszedett a padlás északi feléből, egy olyan helyről, amelyet még gyerekkorából ismert, hat nagy koponyát, amelyek segítségével majd a tavon lebeghet. A derekához erősített úszó gömbökkel lassan a sziget melletti bozótosba úszott. Hideg volt, de hozzá volt szokva, és ruháit egy fa odvában hagyta, hogy aztán sebtiben elvehesse onnan. Íja szédületes gyorsasággal tudta kilőni a nyílvesszőt, és kizárólag különleges alkalmakra tartogatta.

Amint dideregve, akár egy ázott csóka, a parton álldogálva megpillantotta, azonnal lőtt, és még csak meg sem nézte, hogyan esik össze; villámgyorsan futni kezdett abba az irányba, ahonnan érkezett, és szempillantás alatt eltűnt. Teodosiának és Zogrunak egyaránt borzalmas volt, ugyanis a nyílvesszőt olyan méregkeverékkel kenték be, amely nehezen szívódott fel a vérbe. Nem tudott távozni, mert szakadt meg a szíve Teodosieért, és az volt az érzése, hogy azonnal meghal. Ám arra sem volt már ereje, hogy vele együtt visszakússzon a kapuig. Néhány órát kínlódott még benne, majd Teodosie kilehelte lelkét, Zogru pedig egy ideig haláltusáját vívta, míg fel nem bukkant egy emberi lélek.

Szenkovics Enikő fordítása. A regény magyarul a Sétatér Kulturális Egyesület kiadásában lesz olvasható